

מ"ת 18247/06/17 - מדינת ישראל נגד אבי לאם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 18247-06-17 מדינת ישראל נ' לאם (עציר)

לפני	כבוד השופט גרשון גונטובניק
מבקשת	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד הדר צור
נגד	אבי לאם (עציר)
משיב	ע"י ב"כ עו"ד אייל אוחיון

החלטה (ראיות לכאורה ועילות מעצר)

לפני בקשה למעצר עד לתום ההליכים המשפטיים. החלטה זו תעסוק בשאלת קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר נגד המשיב (להלן: גם הנאשם).

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום לבית משפט זה (ת.פ. 18272-06-17). ראשיתו של כתב האישום מחזירה אותנו לשנת 1997 אז (ביום 20.6.97) נגנב אקדח מביתו של מי שהחזיק בו כדין. חלפו השנים, ולפי כתב האישום עובר ליום 24.5.17 קיבל הנאשם את האקדח לידי בידועו שהושג בפשע. ביום זה, או במועד סמוך לכך, החזיק הנאשם באקדח, כשהוא מוסלק בתוך גרב עטופה בניילון נצמד, ובמחסנית ריקה. עוד החזיק הנאשם ברשותו 29 כדורי אקדח תואמים, בתוך קופסה עטופה אף היא בניילון נצמד.

ביום 24.5.17 הגיע הנאשם לפגישה עם אחר, בשעה 14:40 ברמת גן, כשהוא רכוב על קטנוע, ונושא עמו את האקדח והכדורים. הוא פגש את האחר בסמוך לנקודת המפגש. נידת משטרתית סמויה הבחינה בנאשם, חשד השוטרים התעורר והם החלו לנסוע לעברו, שעה שירד מהקטנוע. הנאשם, שהבחין במכונית המתקרבת, פתח בריצה לתוך חצר הבניין הסמוכה לנקודת המפגש, כשהוא נושא עמו את האקדח והכדורים, ומותיר על המדרכה את הקטנוע. הנאשם הצליח להימלט. הוא הותיר את האקדח והכדורים בתוך החצר הפנימית של דירה הסמוכה לנקודת המפגש. דייר שהבחין בקיומם בחצר דיווח על כך למשטרה. בנוסף, החזיק הנאשם בסם מסוג קוקאין במשקל 3.62 גרם נטו בתא המטען של הקטנוע, עמו הגיע לנקודת המפגש.

על רקע כל אלה הואשם המשיב בקבלת נכסים שהושגו בפשע (עבירה לפי סעיף 411 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**); בהחזקת נשק (עבירה לפי סעיף 144(א) רישא לחוק; בנשיאה ובהובלת נשק (עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק); ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית (עבירה לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973).

2. לצד כתב האישום הוגשה בקשה זו שבפניי למעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגד המשיב. המבקשת טוענת כי ברשותה ראיות לכאורה לביסוס האישום. על ראיות אלה היא מונה את עדות השוטרים שנסעו בניידת וציינו כי הנאשם ברח לכיוון שבו נמצאו לאחר זמן קצר האקדח והכדורים; את דוח הפעולה, שמתעד את תפיסת הקטנוע ובו הסמים, וחבילת ניילון נצמד; את הודעות המתגוררים בדירה בקומת הקרקע, שהבחינו באקדח ובכדורים והתקשרו למשטרה; את הודעתו של שכן אחר, שציין כי המשיב הגיע לביתו וערך חיפוש בחצר בטענה כי נפל לו שם דבר מה; את טביעת אצבעו של המשיב, שנמצאה על הניילון הנצמד שבו נעטפה קופסת כדורי האקדח; גילוי ה-DNA של המשיב על גבי האקדח והגרוב שבו הוסלקו האקדח והמחסנית; מסרון בטלפון הנייד של הנאשם ובו מצוינת הכתובת של המפגש. בנוסף, המבקשת מציינת שהעבירות מקימות עילת מעצר סטטוטורית; לחובת המשיב עבר פלילי, והוא אף ביצע את העבירות המיוחסות לו בעת שריצה עונש מאסר בעבודות שירות. מכאן שאין חלופה היכולה לאיין את מסוכנותו, ויש לעצור אותו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. במהלך הטיעון בפניי המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה לעבירה של החזקת נשק, אלא שלשיתו, הראיות אינן מבססות את כתב האישום מעבר לכך. אין ראיות להחזקת נכסים שהושגו בפשע, שהרי גניבת האקדח בוצעה בשנת 1997, ומכאן שקיימת התיישנות על עבירה זו. אין לדעת מתי קיבל הנאשם את הנשק, ואיש לא שאל אותו בחקירה על כך. מכאן שאין ראיות לביסוסה של עבירה זו. בכל הנוגע לעבירת נשיאת הנשק קיים לשיטת הנאשם "בור ראיתי". הראיות בעניין זה הן נסיבתיות. הנשק נמצא כשעה לאחר אירוע המרדף. אין לדעת מתי הנשק הונח בחצר בה הוא נמצא. הנשק יכול היה להיות מונח שם גם יום קודם לכן, ואף מעבר לכך. העובדה שהמשיב היה באזור תפיסת הנשק עובר למציאתו, לא מלמדת בהכרח שהוא זה שהניח אותו בחצר. כך, בהחלט יכול להיות שגורמים אחרים שנעצרו בפרשה הם אלה שהניחו את הנשק, וב"כ המשיב הפנה בעניין זה לדו"ח הפעולה של פקד גיל הרוש בנושא. בנוסף, מצביע ב"כ המשיב על האפשרות שהמשיב בא למקום לקחת את הנשק שלו, כיוון שקיימת סכנה לחייו. שבוע לפני האירוע מושא כתב האישום התרחש ירי על דלת הבית שלו. לכן, יתכן שהנאשם ברח מהניידת הסמויה, כיוון שחשב שבאים לפגוע בו, ולכן הוא הלך קודם כל למקום שבו הסליק את הנשק. איש לא יכול להוכיח, לפיכך, שהנאשם זרק את הנשק דווקא באירוע הזה. מכאן שקיימת, בהחלט, אפשרות ראייתית שמדובר במקרה זה בנשיאת נשק לשם הגנה עצמית, ואם אלה הם פני הדברים הראיות הקיימות אינן יכולות להצדיק מעצר מאחורי סורג ובריח.

גם למשמע טענות אלה המבקשת עומדת על בקשתה. היא מוסיפה וטוענת שאין מחלוקת שהקטנוע בזירה מקושר למשיב, ומכאן שיש לו קשר לסמים שנמצאו בו. הראיות מצביעות על כך שהנאשם החזיק באקדח כשהוא נמלט. הדבר עולה מדוח השוטרים ומהנתונים בשטח. בנוסף, נשק לא יכול לעבור לידי אדם כדין אלא בהתאם להוראות הרגולציה. לפיכך היה ברור לנאשם כי הנשק שברשותו התקבל שלא כדין, ואין זה משנה מה מיקומו של הנאשם בשרשרת המקבלים שלו.

4. עד כאן טענות הצדדים ומכאן להכרעה בדבר קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר.

5. כנקודת מוצא נפתח במוסכם. הנאשם מסכים לקיומן של ראיות לכאורה בכל הנוגע להחזקת הנשק. זאת עשה נוכח הממצאים הפורנזיים המבססים טביעות אצבע על גבי הניילון הנצמד שבו נעטפה קופסת כדורי האקדח, ולאור הימצאות ה-DNA שלו על גבי הנשק עצמו. בנוסף, לא שמעתי כל טיעון המקעקע את הראיות בדבר החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. נותרו, לפיכך, לדיון האישומים בדבר נשיאה והובלת נשק, וקבלת נכסים שהושגו בפשע.

6. בכל הנוגע לאישום בדבר נשיאה והובלת נשק צודק ב"כ המשיב בכך שהראיות הקיימות בעניין זה הן נסיבתיות ברובן. על כן, ובפתח הדיון, מן הראוי יהיה לעמוד על הדין בדבר היכולת לבסס ראיות לכאורה לצורך מעצר על ראיות

נסיבתיות. כב' השופט דנציגר סיכם את ההלכה בעניין זה בבש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו; 2013) בפסקה 21 להחלטתו:

נקבע בפסיקתו של בית משפט זה לא אחת כי ניתן לעצור נאשם עד תום ההליכים גם כאשר כל הראיות נגדו הינן ראיות נסיבתיות, כל עוד הראיות הללו הינן על פניהן בעלות עוצמה, משתלבות זו בזו ויוצרות על פני הדברים מסכת ראייתית רצופה של עובדות פליליות שיכולה לבסס הרשעה [...].

עם זאת, נקבע לא אחת כי בשים לב לכך שמדובר בראיות נסיבתיות לכאורה, ובשים לב לכך שמדובר בשלב המעצר והראיות הנסיבתיות הללו טרם עברו ב"כור ההיתוך" של ההליך הפלילי, הרי שיש לבחון האם הראיות הנסיבתיות לכאורה הינן בעלות עוצמה כזו המובילה למסקנה לכאורית ברורה בדבר סיכוי סביר להרשעה או שמא קיים הסבר חלופי הגיוני שעשוי להתקבל בסופו של ההליך הפלילי. לעיתים עשוי בית המשפט להגיע למסקנת ביניים, לפיה קיימות אמנם מספר ראיות נסיבתיות בעלות משקל ראייתי נגד הנאשם אשר קושרות את הנאשם לאירוע נשוא כתב האישום ומצטברות לכאורה לכדי תמונה מרשיעה, אולם קיים סימן שאלה בדבר עוצמתן המצטברת של הראיות הנסיבתיות או קיימים בהן חוסר או חולשה ראייתיים אשר ראויים לבירור בהליך העיקרי. במקרים כאלו, על בית המשפט לשקול היטב האם יש הצדקה להורות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים או שמא יש להסתפק בשחרורו של הנאשם לחלופת מעצר.

7. לטעמי, הראיות הנסיבתיות הקיימות, שעה שמצרפים אותן לראיות הישירות, מכוננות את אותו מארג ראייתי המבסס ראיות לכאורה גם ביחס לעבירת הנשיאה והובלת הנשק, וזאת בעוצמה ממשית וללא כרסום משמעותי. מסקנתי זו נסמכת על כוחם המצטבר של השיקולים הבאים:

(א) ראשית, מצויות טביעות האצבע וממצא ה-DNA. אלה קושרים באופן ישיר את האקדח והתחמושת הנלווית לו למשיב. על כך אין חולק.

(ב) אין חולק כי הנאשם נמלט מהמקום אליו הגיע כשראה את המכונית המתקרבת אליו; המקום בו נמצא האקדח מצוי בסמיכות קרובה (של שני רחובות מקבילים) למקום בו נתפס הקטנוע שנפל לרצפה. נתון זה מתיישב היטב עם השלכת הנשק תוך כדי הימלטות.

(ג) המשיב העלה טענה כי ייתכן שהאקדח והנשק הוטמנו על ידי אחר קודם לכן, אך טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם הראיות הנסיבתיות הניצבות לפניי. בחומר החקירה מצויים תצלומים של שתי החצרות (לוח צילומים מיום 4.6.17) האחת בה נמצא הנשק, והאחרת הסמוכה לה. מדובר בחצרות עם קרקע חשופה. מבט על המוצגים כפי שנמצאו בחצר הדירה מראים את האקדח ואת הכדורים כשהם עטופים בשתי שקיות ניילון נצמד מונחים גלויים לעיני כל על עלי החצר (ראו דו"ח מסכם חקירת מז"פ מיום 28.5.17). אין זה הגיוני שהנאשם, או גורם אחר שהיה מעוניין להחביא את הנשק, הוא עושה זאת על ידי הנחה סתמית של הנשק חשוף לעין כל, כשהוא עטוף בניילון נצמד. לכל הפחות, הוא היה מוחבא במקום סתר המקשה על מציאתו. איזה הגיון יש בהחבאת נשק על ידי הצבתו חשוף על גבי קרקע של חצר פרטית?

התמיהה גדלה נוכח עדות המתגוררים בדירה שבחצרה נמצא הנשק. במקום מתגוררים בני זוג. בת הזוג סיפרה בהודעתה (מיום 25.5.17) שכן זוגה יצא לחצר "ואז שהוא חזר אמר ראיתי משהו בחצר, יצאנו יחד והרמנו את זה והבנו שזה אקדח, אני בהתחלה חשבתי שזה אקדח צעצוע אבל מהר הבנתי שזה אמיתי

בגלל המשקל שלו (גיליון 1 ש. 5) ראו גם הודעת בן הזוג (מיום 4.6.17). נתון זה מראה כי אכן מדובר בנשק שלא הוסתר אלא הושלך, שלא כתוצאה מתכנון ממשי מראש.

זאת ועוד, עדות בני הזוג המתגוררים במקום מבססת את המסקנה כי הנשק הושלך לחצר באותו היום בו נפגש הנאשם עם האחר בסמוך. די היה במבט חפוז בחצר כדי לאתר את הנשק, ואם הוא היה מושלך שם אפילו יום קודם לכן, סביר להניח שבני הזוג היו מאתרים אותו קודם לכן.

ד) המשיב עצמו זוהה על ידי שכנם של בני הזוג שבחצרם נמצא הנשק כמי ביום המקרה חיפש משהו במקום. בחומר החקירה מצוי מסדר זיהוי תמונות (מיום 29.5.17) שבו השכן זיהה את הנאשם כמי ש"**דפק לי בדלת, פתחתי לו ואמר לי נפל משהו בגינה...זה הוא ב-100 אחוז**" (ראו גם הודעתו מיום 29.5.17). הנאשם העלה טענה כי אולי נפלו לו המפתחות תוך כדי הימלטות, אך קשה להניח שהנאשם היה חוזר לחפש מפתחות בסמוך כל כך - מבחינת זמן ומבחינת מקום - לאירוע בו כמעט נתפס על ידי אלה שביקשו להשיגו.

הראיה כי הנאשם חזר למקום בסמיכות להימלטות מתיישבת עם רצונו להשיב לו את האקדח, והיא מתיישבת הרבה יותר עם השלכת הנשק מאשר עם איבוד צרור מפתחות.

ה) הנאשם העלה טיעון עובדתי חלופי ולפיו ייתכן שחש איום על חייו ולכן בא לחלץ את הנשק שהחביא במקום קודם לכן. לטענה כי הנאשם חש איום על חייו יש אכן עיגון בחומר הראיות. כך, קיים בתיק החקירה מזכר (מיום 30.5.17) בו מצוין כי המשיב התייצב לחקירה בעקבות אירוע ירי על דלת הדירה בה התגורר. הוא הכחיש קיומם של סכסוכים שהוא מעורב בהם. גם אימו העידה על יריות לעבר בית שבעצם כוונו נגד המשיב (הודעה מיום 1.6.17, ש. 38).

אולם, אם הנאשם הצטייד באקדח לשם הגנה עצמית, נשאלת השאלה מדוע מצא לנכון, כאמור, להחביא אותו באופן גלוי כל כך על גבי הקרקע של חצר פנימית של דירת מגורים? ואם כבר תכנן להחביא את האקדח, האם שכח היכן החביא אותו, עד כדי כך שצריך היה להטריד את השכן של בני הזוג, במקום להגיע לחצר הדירה בה מתגוררים בני הזוג? אם היה מדובר בתוצר של תכנון מראש, כטענת הנאשם, סביר היה להניח שהיה זוכר היכן הטמין את האקדח. העובדה כי לא זכר כן מתיישבת עם הטענה שהאקדח הושלך אגב מנוסה ולא עם תכנון מראש.

ו) בנוסף יש לזכור כי האקדח היה עטוף בניילון נצמד. נתון זה אינו מתיישב עם החזקת אקדח לשם הגנה עצמית. הרי אם הנאשם היה מעוניין להחזיק באקדח כדי להגן על חייו, לשם מה לעטוף אותו בניילון נצמד? הרי בהינתן סכנה של מרצחים שיבואו לפגוע בו, אין זמן או היגיון בלעסוק בפתיחתו של הניילון הנצמד. הרי הנשק צריך להיות זמין לשימוש. העובדה כי היה עטוף בניילון נצמד מתיישבת הרבה יותר עם הובלת הנשק כמיוחס לו בכתב האישום.

ז) העובדה כי הנשק לא נמצא בקטנוע לאחר הימלטות הנאשם, מראה כי לפני שנמלט הוציא הנאשם את האקדח ואת הכדורים שהם עטופים בניילון, וזאת שעה שהתכוון להיפגש עם האחר. שוב, נתון זה מחזק את המסקנה כי מדובר בהובלת נשק ולא בנשיאתו לשם הגנה עצמית.

ח) מכלול ראיות זה גם שולל את הטענה כאילו אחרים בכלל, וללא קשר לנאשם, הטמינו את הנשק או נמלטו עם הנשק. די בעובדה שעל גבי הנשק נמצאו ממצאי ה-DNA של הנאשם כדי לערב אותו בהובלתו, גם אם

נאמץ גרסה זו.

8. משזו התמונה הראייתית, אינני מייחס חשיבות רבה לשאלה האם התיישנה עבירת קבלת הנכסים שהוגשו בפשע. אכן, גניבת האקדח מושא כתב האישום התרחשה לפני שנים רבות, אולם הנאשם עצמו היה אז (בשנת 1997) בין פחות מעשר. מכאן, שסביר להניח כי הנשק האמור הגיע לידי שנים רבות לאחר מכן, נתון המעיב על טענת ההתיישנות. כך או כך, העיקר הוא בעבירות החזקת הנשק ונשיאתו, וביחס לאלה אין חולק כי האישום לא התיישן.

9. על רקע כל אלה אני קובע כי קיימות ראיות לכאורה ביחס להחזקת נשק; נשיאה והובלת נשק והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, ללא שחל בהן כרסום משמעותי. על רקע זה איני נדרש לקבוע מסמרות בעניין עבירת קבלת הנכסים שהוגשו בפשע.

10. לאור מסקנה זו ממילא קמה חזקת מסוכנות סטוטורית וקמה עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**) וכן סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים. סעיפים אלה מאפשרים את מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. במועד שימוע ההחלטה אשמע טיעונים לעניין האפשרות לשלוח את עניינו של הנאשם לבדיקה של חלופת מעצר.

ניתנה היום, ד' תמוז תשע"ז, 28 יוני 2017, במעמד הצדדים.